

2007 Yılı Deęerlendirmesi

2007 yılı, değişim sürecinde, yeniden yapılanmaya yönelik çalışmaların başarı ile sürdürüldüğü, önemli mesafelerin alındığı, aynı zamanda operasyonel ve finansal hedeflerin aşıldığı bir yıl olmuştur.

2007 yılında brüt kar % 57 oranında artarak 1.807 milyon YTL'ye, faaliyet karı % 52 oranında artarak 1.270 milyon YTL'ye, net kar ise % 58 oranında artarak 1.298 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Operasyonel açıdan önemli bir diğer gösterge olan FAVÖK ise % 50 artışla 1.069 milyon USD seviyesine yükselmiştir

2007 Gelir Tablosu (Milyon YTL)	2007	2006	Artış %
NET SATIŞLAR	22,528	20,112	12
ESAS FAALİYET KARI (ZARARI)	1,270	836	52
DİğER FAALİYETLERDEN OLAęAN GELİR VE KARLAR	518	253	104
DİğER FAALİYETLERDEN OLAęAN GİDER VE ZARARLAR(-)	(170)	(47)	264
FİNANSMAN GİDERLERİ (-)	(5)	(30)	-82
ANA ORTAKLIK DIŞI KAR	(6)	(6)	16
VERGİ ÖNCESİ KAR	1,606	1,008	59
ÖDENECEK VERGİ VE YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER (-)	(308)	(185)	66
NET DÖNEM KARI	1,298	822	58

FAVÖK, (Milyon YTL)	1,391	1,018	37
FAVÖK, (Milyon \$)	1,069	712	50

Tüpraş, yıl içinde 25,6 milyon ton hampetrol işlemek suretiyle 23,98 milyon ton ürün elde etmiştir. 2007 yılında kapasite kullanım oranı % 91,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2007 yılında bir önceki yıla göre 0,5 API daha ağır hampetrol işlenmesine rağmen, dönüşüm ünitelerinin daha etkin kullanımı sonucunda, toplam üretim içindeki beyaz ürün payı 0,4 puan artışla % 67,5'e yükseltilmiştir.

Üretim ve Satış (milyon ton)	2006	2007	Artış %
İşlenen Hampetrol	26.2	25.6	-2.3
Üretim	24.6	24.0	-2.4
İhracat	6.2	6.4	2.4
Toplam Satış	26.1	26.3	0.7
Hampetrol Alımı \$/varil	2006	2007	Artış %
Tüpraş İthal Maliyeti, FOB \$/varil	60.4	68.7	13.8
Referans (Brent) HP Fiyatı	65.1	72.5	11.3
Tüpraş Maliyeti - Brent Farkı	4.73	3.77	
Rafineri Marj Karşılaştırması \$/varil	2006	2007	Artış %
Akdeniz Kompleks Marjı	5.30	5.32	0.4
Tüpraş Brüt Rafineri Marjı	5.86	7.22	23.

TÜPRAŞ, 2007 yılında 26,33 milyon ton toplam ürün satışı gerçekleştirerek 2006 yılına göre toplam satışlarını % 0.7 oranında 191 bin ton arttırmıştır. Ulaşılan bu seviye tüm zamanların toplam satış rekoru olup, ayrıca benzin, jet yakıtı, motorin ve asfalt satışlarında da tüm zamanların satış rekoru kırılmıştır.

Yurtiçi satışlar ise % 0.2 oranında artarak 19.94 milyon ton'a ulaşmıştır. Türkiye'de doğalgaz kullanımının yaygınlaşması nedeniyle yurtiçi tüketimi azalmaya devam eden fuel oil satışları hariç tutulduğunda TÜPRAŞ'ın yurtiçi satışları 16,98 milyon tonla 2006 yılına göre % 4,4 oranında artmıştır. Yüksek kar marjına sahip beyaz ürünlerin yurtiçi satışlardaki payı % 70,4'ten % 73,3'e yükselmiştir. Ayrıca Jet yakıtı motorin ve asfalt yurtiçi satışlarında 2007 yılında ulaşılan miktarlar ile tüm zamanların yurtiçi satış rekorları kırılmıştır.

2007 yıl ortalamasında Dated Brent hampetrol fiyatı 72,52 dolar/ varil olmasına karşın, TÜPRAŞ'ın ortalama ithal hampetrol birim maliyeti bunun 3.77 dolar altında 68,75 dolar/ varil seviyesinde gerçekleşmiş ve 2007 yılı içinde ithal edilen 23,34 milyon ton hampetrole 11,79 milyar dolar ödenmiştir. Bunun yanında petrol ve petrokimya ürünleri ithalatı için ödenen 1,44 milyar dolar ile birlikte toplam TÜPRAŞ ithalatı 13,23 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

TÜPRAŞ, 2007 yılında 6 milyon 64 bin ton ürün dışsatımı karşılığında 3.13 milyar dolar ihracat geliri hedeflemiş, başta AB, ABD ve Uzakdoğu ülkelerine olmak üzere toplam 3.38 milyar dolar değerinde 6 milyon 390 bin ton ürün ihracatı gerçekleştirilmiştir. Tüpraş geliştirdiği teknolojik altyapı ile ürettiği nitelikli ürünleri yoğun rekabetin yaşandığı dünya pazarlarına sunmakta ve son yıllarda giderek artan oranda ihracat ve müşteri potansiyeli elde etmektedir. Bu bağlamda 2007 yılında Tüpraş toplam ihracatının yaklaşık % 70'i, yüksek kalite normlarının geçerli olduğu ABD, AB ve Singapur pazarına gerçekleştirilmiştir.

TÜPRAŞ, 2007 yılında 20,55 Milyar YTL düzeyinde belirlemiş olduğu net satış hasılatı hedefini, 20,59 Milyar YTL (15,84 milyar dolar) olarak gerçekleştirmiş ve program hedefinin %0,2 oranında üzerine çıkmıştır.

Akdeniz kompleks rafineri marjı 2006 yılına göre değişmeyerek 5,32 ABD doları / varil seviyelerini korurken, Tüpraş 2007 yılında tamamladığı yatırımlar, gerçekleştirdiği operasyonel iyileştirmeler, aktif satış politikası ve şarj optimizasyonu sayesinde brüt rafineri marjını 5,86 ABD doları / varil düzeyinden % 23 oranında 1.36 dolar/varil arttırarak 7,22 ABD doları / varil düzeyine yükseltmiştir. Böylece Tüpraş ile Akdeniz rafineri marjı arasında 2006 yılında 0,6 ABD doları / varil seviyesinde olan fark, 2007 yılında özellikle rafinajda ikinci yarıyıldaki yüksek performansın etkisiyle Tüpraş lehine daha da açılarak 1,9 dolar/ varil seviyesine yükselmiştir. Yılın ilk yarısında Akdeniz rafineri marjının sadece % 10 üstünde olan Tüpraş rafineri marjı, karlılık potansiyelini artırma yolunda devam eden yatırımlarımızın 2007 yılının ikinci yarısında İzmit Rafinerisinde devreye alınmasıyla, yılın ikinci yarısında Akdeniz Rafineri marjı'na göre % 80 daha yüksek performans göstermiştir.

TÜPRAŞ rafinerilerinde 2007 yılında toplam 482 Milyon YTL (313 milyon dolar) yatırım harcaması gerçekleştirilmiştir. Master yatırım planının birinci halkası olan İzmir Rafinerisi Dizel Kükürt Giderme Ünitesi'nin 1 Eylül 2005 tarihinde devreye alınmasının ardından, motorin speklerinin iyileştirilmesi, kurşunsuz benzin üretiminin artırılmasını amaçlayan ve 390 milyon dolara malolan yatırım planının ikinci ve en önemli halkası olan İzmit Rafinerisi Dizel Kükürt Giderme ve CCR reformer Ünitesi 8 Kasım 2007 tarihinde devreye alınmıştır. Kırıkkale rafinerisinde devam eden CCR reformer ve Dizel Kükürt Giderme Ünitesi yatırımı 2008 yılı ilk yarısında tamamlandığında, diğer rafinerilerde gerçekleştirildiği gibi Kırıkkale rafinerisinde üretilen motorin de AB standartlarına uygun olacaktır. Ayrıca İzmit İzmir ve Kırıkkale rafinerilerimizdeki benzin spesifikasyonlarına ilişkin diğer yatırımlar 2008 yılında tamamlandığında, kurşunsuz benzin üretimi de hem kükürt hem de aromatik değerler ve benzen içeriği açısından AB normlarına uyumlu hale gelmiş olacaktır. Rafinerilerin yeterliliklerini ve

verimliliğini ölçmede kullanılan en önemli gösterge Nelson Kompleksite Endeksidir. Nelson Kompleksite Endeksine göre 5.96 olan TÜPRAŞ'ın rafineri kompleksitesi, Eylül 2005'te İzmir Dizel Kükürt Giderme Ünitesinin devreye alınmasıyla 6.43'e ve İzmir Rafinerisi Dizel Kükürt Giderme ve CCR reformer Ünitesi'nin Kasım 2007'de tamamlanmasıyla 7.08 düzeyine yükselmiş olup, bu kompleksite değeri halihazırda 5.95 olan Akdeniz ortalamasının üzerinde ve Akdeniz kıyılarındaki Fransız Rafinerileri'nin kompleksitesi ile aynı değerlere sahiptir. Avrupa Birliği'yle entegrasyon amacına yönelik olarak Kırıkkale Rafinerisinde devam eden TÜPRAŞ yatırımı 2008 yılında tamamlandığında TÜPRAŞ rafineri kompleksitesi 7.25 düzeyine çıkacak ve Akdenizin en yüksek kompleksitesine sahip olan İtalyan Rafinerileri'nin düzeyine ulaşacaktır. Sürdürülebilir büyümeyi çevre bilinci ile birlikte sağlayabilmek Tüpraş açısından önem arz etmektedir. Bu bağlamda İzmir Rafinerisinde 67 MW'lık kurulu kapasitesine ilaveten doğa şartlarının elverişli bulunduğu coğrafyada olması nedeniyle 8 MW'lık, yaklaşık 16,2 milyon USD tutarında rüzgar enerjisi santrali için 1 Kasım 2007 tarihinde EPDK'ya lisans başvurusunda bulunulmuştur. Rafineriler ve bölgeler arası arz ve talep dengesizliklerini gidermek, rafineriler arasındaki sinerjiyi geliştirmek amacıyla İzmir-Kırıkkale-Batman Rafinerileri arasında vagon dolum tesislerinin yatırımlarına başlanılarak büyük bir kısmı 2007 yılı içinde tamamlanmıştır. Vagon dolum yatırımları ülke ekonomisine ilave katma değer yaratılması yanında, karayollarındaki trafik yükünü azaltarak, emniyet ve can güvenliği açısından da önemli katkı sağlayacaktır.

2007 yılını operasyonel açıdan başarılarla kapayan TÜPRAŞ, çitasını yükselterek 2008 yılına ilişkin hedeflerini belirlemiş ve başarı grafiğini sürekli artırma kararlılığıyla çalışmalarına devam etmektedir.